

Tillämpningsanvisningar - PRAXIS FÖR VÄNTANDE PATIENTER I REGION SKÅNE

"Praxis för väntande patienter" är ett regelverk som syftar till att stödja verksamheten vid hantering av väntande patienter. Tillämpningsanvisningarna är ett komplement till detta regelverk. Om inget annat anges gäller nedanstående både för besök och behandling. "Praxis för väntande patienter" är tillsammans med God klinisk praxis för remisshantering grundläggande regelverk som syftar till en långsiktig hållbar tillgänglighet. Praxis för väntande patienter och tillämpningsanvisningar bör kompletteras med dokumenterade rutiner på verksamhetsnivå.

Termer och begrepp:

Term i dokumentet	Beskrivning
Avbokning	Bokad tid är inte längre aktuell och stryks därför
Behandling	Operation, medicinsk behandling, strålbehandling mm (Socialstyrelsens termbank)
Besök	Vårdkontakt i öppen vård, nybesök, återbesök, kontrollbesök mm
Hälso- och sjukvårdspersonal	Personer som i sitt yrke utför hälso- och sjukvård (Socialstyrelsens termbank)
Inflöde	Inkommande remisser och egenanmälningar (externt inflöde), återbesök och kontroller (internt inflöde) samt beslut om behandling
Medicinska indikationer	Regelverk som syftar till att säkerställa medicinskt motiverat behov av besök/behandling. Läs mer på www.skane.se/vardgaranti
Medicinskt Måldatum	Tidpunkt i en vårdprocess då beslutade Hälso- och sjukvårdsåtgärder bör inledas. (Socialstyrelsens termbank) Medicinskt måldatum är en borte gräns för medicinsk säkerhet. Medicinskt måldatum som registreras för den enskilde patienten ska inte påverkas av aktuellt väntetidsläge i verksamheten
Medicinsk prioritering	Företräde till Hälso- och sjukvård grundat på en bedömning gjord av Hälso- och sjukvårdspersonal (Socialstyrelsens termbank)
Ombokning	Ändring av inplanerad tid
Väntande patient	Väntande patienter omfattar både sådana som har tid avtalad och sådana som ännu inte har fått avtalad tid. (Socialstyrelsens termbank)
Väntelista	Förteckning över väntande patienter (Socialstyrelsens termbank) Begreppet väntelista är ett övergripande begrepp för olika typer av förteckningar över patienter som väntar på vård. Planeringslista, bevakningslista, bokningsunderlag är exempel på olika väntelistor (Regionalt tillägg)
Uppdrag	Överenskommelse om verksamhetens inriktning
Utebliven patient	Patient som inte kommer på inplanerad tid utan att ha kontaktat verksamheten

Rubrik	Regelverk enligt Praxis för väntande patienter	Förtydligande
Beslut om besök/ behandling	<p>Beslut tas inom ramen för verksamhetens aktuella uppdrag och utbud samt utifrån medicinskt motiverat behov i samråd med patienten. Patienten ska vara välinformerad samt acceptera planerat besök/ behandling</p> <p>Patienter ska inte sättas upp på väntelista:</p> <ul style="list-style-type: none"> - om de önskar avvakta besök/ behandling - "för säkerhets skull" t ex pga långa väntetider <p><u>Behandling:</u> Vid beslut om behandling ska patienten vara färdigutredd frånsatt "sedvanlig preoperativ undersökning/provtagning" som av medicinska skäl måste göras i direkt anslutning till behandlingen, t ex EKG.</p>	<p>Information om nationella medicinska indikationer finns på www.skane.se/vardgaranti</p> <p>Om patienten inte vill bli inbokad för planerad åtgärd förrän t ex efter sommaren ska patienten inte sättas på väntelista. (Är patienten verkligen intresserad av åtgärd?).</p> <p>Väntelistor ska enbart innehålla patienter som är aktuella för åtgärd. Någon form av bevakning utanför den aktuella väntelistan kan eventuellt göras istället.</p> <p>Fördjupad utredning, t ex UKG, CT mm, som kan ge kontraindikationer för behandlingen ska göras innan beslut om behandling tas. Patienten ska inte sättas på väntelista i väntan på denna utredning. Kompletterande utredning t ex för val av behandlingsmetod ska vara klar innan patienten sätts på väntelista</p>
Administrativ Information till patient	<p>Patienten ska informeras om:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Väntetid • Om väntetiden för planerad aktivitet är längre än 7 respektive 90 dagar ska patienten informeras om sina rättigheter och valmöjligheter • Telefonnummer och eventuella telefontider samt andra kontaktvägar dit patienten kan vända sig vid behov • Att ta kontakt om åtgärd inte längre är aktuell; t ex om patienten har blivit omhändertagen av annan vårdgivare, inte är intresserad, har blivit förbättrad mm <p>Tänk på att patient och remittent ska informeras om förändring, t ex om väntetiden blir längre än planerat, verksamhetens uppdrag förändras osv</p>	<p>Inremitterande vårdgivare kanske önskar göra en ny medicinsk bedömning och patienten kanske vill utnyttja någon av sina rättigheter, t ex vårdgarantin, om förutsättningarna ändras</p>

Rubrik	Regelverk enligt Praxis för väntande patienter	Förtydligande
Inplanering/ bokning	Inplanering av tid bör göras i samråd med patienten för att undvika av- och ombokningar	Bokning i samråd med patienten kan förutom direktkontakt vid bokningstillfället även vara att patienten informerar verksamheten om vilka dagar/tider som passar bäst och att verksamheten försöker anpassa bokningen efter detta. Av- och ombokning skapar inte något mervärde för patienten och medför onödigt merarbete för verksamheten
Ombokning av inplanerad tid	Om tid bokats i samråd med patienten och patienten ombokar mer än två gånger, bör nytt ställningstagande till besök/ behandling ske av ansvarig vårdgivare. Patient och eventuell remittent ska informeras om eventuellt förändrat ställningstagande.	Om patient vill omboka och bokningsbara tider saknas leder detta till en bevakning, vilket i ett senare skede kan leda till ännu en ombokning eftersom tid då vanligtvis inte bokas i samråd med patient. Vid ombokning i PASiS ska detaljkod registreras (Flödesmodellen)
Avbokning av inplanerad tid	Om patienten inte önskar någon tid utan vill återkomma vid behov avbokas tiden. Om inte särskilda medicinska skäl finns avslutas vårdåtagandet och remissvar utfärdas (avser inte egenanmälan) <i>Tänk på att patient som avbokat kan ha missförstått eller fått ofullständig information i samband med beslut om besök/ behandling.</i>	<u>Registrering i PASiS:</u> OBS! Avboka inte patienter som ska ombokas. Avbokning innebär att besök/ behandling som är inbokad inte längre är aktuell. Vid avbokning i PASiS ska detaljkod registreras (Flödesmodellen)
Utebliven patient	Om inte särskilda medicinska skäl finns avslutas vårdåtagandet och eventuellt remissvar utfärdas (avser inte egenanmälan) <i>Tänk på att patient som uteblir kan ha missförstått eller fått ofullständig information i samband med beslut om besök/ behandling. Om patienten hör av sig "inom rimlig tid" kan det vara mer lämpligt att ge patienten en ny tid än att hänvisa till remittent. Detta får avgöras från fall till fall.</i>	Det måste i varje enskilt fall göras en bedömning om det finns medicinska skäl att: <ul style="list-style-type: none"> • ta kontakt med patienten och/eller inremitterande • erbjuda patienten ny tid • avsluta vårdåtagandet och skicka remissvar (avser inte egenanmälan) <u>Registrering i PASiS:</u> bild 087 + SF11 (bokade patienter) Bild 287 (patienter som inte är bokade) Bild 085 Uteblivit N ändras till J

Rubrik	Regelverk enligt Praxis för väntande patienter	Förtydligande
<p>Samordning vårdgaranti/ledig kapacitet</p> <p><u>Specialiserad planerad vård</u></p>	<p>Om väntetiden för planerad aktivitet är längre än 90 dagar ska patienten informeras om vårdgarantin. Vårdgarantin gäller nybesök och behandling för samtliga vårdgivarkategorier.</p> <p>Samordning av vårdgarantipatienter, väntande patienter samt information om ledig kapacitet ska kommuniceras via nätverket för tillgänglighetskoordinatorer</p>	<p>Mer information om Nätverket av tillgänglighetskoordinatorer (TK) och Praxis för samordning av patient i Region Skåne finns på: www.skane.se/vardgaranti</p>
<p>Kvalitetssäkrade väntelistor</p>	<p>Väntelistor ska vara aktuella och innehålla patienter som är klara för avsett besök/behandling. En kontinuerlig genomgång och uppdatering av väntelistorna måste därför göras.</p> <p>Riskerar väntetiden att överstiga den som patient och eventuell remittent fått besked om tidigare ska ny kontakt tas för att informera om den nya väntetiden. Patienten ska då också informeras om sina rättigheter och valmöjligheter.</p>	<p>Rutiner för kvalitetssäkring:</p> <p>Alla väntelistor identifieras t ex väntelistor, och bevakningar i PASiS, väntelistor i Provisio, Orbit eller dylikt.</p> <p>Alla poster ska kontrolleras:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ är väntelistuppgifterna aktuella ▪ har verksamheten uppdrag för aktuell åtgärd • är den information som patient och eventuell remittent fått fortfarande aktuell <p>Om Medicinskt måldatum har passerat eller patienten väntat längre än överenskommet görs en ny bedömning av ansvarig hälso- och sjukvårdspersonal. Detta dokumenteras i journal. Patienten och eventuell remittent ska få information om de nya förutsättningarna.</p>
<p>Avvikelse-rapportering</p>	<p>Avvikelse-rapportering ska göras enligt sedvanliga rutiner inom verksamheten</p>	

Patienträttigheter och valmöjligheter

Rubrik	Regelverk enligt Praxis för väntande patienter	Förtydligande
Den nationella Vårdgarantin	<p>0 – Kontakt med primärvården samma dag – Primärvården ska erbjuda kontakt för bedömning av vårdbehov, råd och vid behov bokning av vårdkontakt samma dag.</p> <p>7 – Läkarbesök i primärvården inom 7 dagar – Om kontakt med läkare i primärvården behövs får väntetiden vara högst sju dagar från det att beslut om sådant fattats.</p> <p>90 – Besök inom 90 dagar – Från det att beslut om remiss eller vårdåtagande (egenanmälan) fattats får det gå högst 90 dagar till det första besöket.</p> <p>90 – Behandling inom 90 dagar – Från det att beslut om behandling fattats ska behandling påbörjas inom 90 dagar.</p> <p>Undersökningar, till exempel röntgen- och laboratorieundersökning, omfattas inte av vårdgarantin</p>	
Fritt vårdsökande i Region Skåne samt inom Södra sjukvårdsregionen	Obs! Patienten har rätt att välja vårdgivare inom Södra sjukvårdsregionen utan föregående beslut i hemlandstinget.	<p>Den verksamhet som patienten sökt på egen begäran, kan begära kopior på eventuella journalhandlingarna inklusive kopia av remiss. Detta är inte lika med att vidarebefordra remiss. Remissen vidarebefordras aldrig när det gäller "Fritt vårdsökande"</p> <p>Patienter som står på väntelista men själv sökt och blivit omhändertagen av annan vårdgivare, såväl inom som utanför regionen, ska om inte särskilda medicinska skäl finns, strykas från väntelistan och vårdåtagandet avslutas. Remissvar utfärdas.</p>

Patienträttigheter och valmöjligheter forts

Rubrik	Regelverk enligt Praxis för väntande patienter	Förtydligande
Fritt vårdval; Vård upp t o m länssjukvårdsnivå inom landet i övrigt	<p>Patienten kan efter att behovet fastställts i det egna hemlandstinget välja annan offentligt finansierad vårdgivare i landet. Beslut om behandling ska finnas från något av sjukhusen i Södra sjukvårdsregionen.</p> <p>Remiss betalningsförbindelse krävs.</p> <p>Patienter som står på väntelista men själv sökt och blivit omhändertagen av annan vårdgivare, såväl inom som utanför regionen, ska om inte särskilda medicinska skäl finns, strykas från väntelistan och vårdåtagandet avslutas. Remissvar utfärdas</p>	<p>Blankett Remiss betalningsförbindelse finns på www.skane.se/vardgaranti under rubriken remisshantering</p>
Second opinion	<p>Följande fyra förutsättningar ska vara uppfyllda d v s:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. patienten vill ha förnyad bedömning 2. sjukdomen ska vara livshotande eller särskilt allvarlig 3. det saknas en klar och entydig vägledning för det medicinska ställningstagandet utifrån vetenskap och beprövad erfarenhet 4. föreslagna åtgärder innebär särskilda risker för patienten eller kan få stor betydelse för dennes framtida livskvalitet 	<p>För mer information se www.skane.se/vardgaranti under rubriken rutiner för väntande</p>
Ersättning vid inställd operation	<p>Om enheten ställer in/flyttar planerad operation, såväl poliklinisk som ineliggande kan patienten få ersättning till ett belopp av högst 2 000 kronor.</p> <p>Policy för ersättning vid inställda operationer Regionstyrelsen 2007-03-01: "Ersättning kan utgå när poliklinisk operation ställts in eller när slutenvårdstillfället blivit uppskjutet/avbokat samma dag som operationen eller inskrivningen skulle ha ägt rum". Läs mer på www.skane.se/vardgaranti under rubriken Rutiner för väntande.</p>	
Sjukresor		<p>För information se www.skane.se/sjukresor</p>
Patientnämnden	<p>Om patienten inte är nöjd med handläggandet i verksamheten kan patienten rekommenderas ta kontakt med patientnämnden som är fristående och opartisk verksamhet, reglerad enligt lag.</p>	<p>För information se: www.skane.se/patientnamnden</p>